

Kazenskemu sodniku pri krivi prisegi ni dovoljeno ozir jemati na važne ali nevažne odstavke v pri-sežnej formuli.

V sumaričnej obravnavi H. S. proti N. S. pcto. 60 gl. je zadnji z glavno prisego potrdil, 1. da se je H. S. samo za slučaj, če mu bode on (N. S.) naznanil, da pride k sejmu, zavezal, da bode za njega (N. S.) postavil svete Ane dan 1876 uto nekje v Tarnopolu; in 2. da je on (N. S.) pred sejmom H. S. objavil, da ute ne bode potreboval.

C. kr. deželna sodnija v Krakovem je z rzsodbo od 30. oktobra 1879, št. 19769 izrekla, da se N. S. odveže od zatožbe, da je prvi odstavek prisežne formule s krivo prisego potrdil, da pa se obsodi hudodelstva goljufije po §§. 197., 199., a, k. z. in to zavoljo tega, ker je drugi odstavek prisežne formule zavestno s krivo prisego potrdil.

V pritožbi ničnosti skliceval se je obsojeni na ničevnosti uzrok po § 281., št. 5. k. pr. r., češ da so besede prisežne formule med sabo v tako tesni zvezi, da so nerazdrobljiva celota. Zavoljo jedne in iste prisege se torej obtoženi ne more na jednej strani oprostiti, na drugej strani pa obsoditi.

Dalje se je pritožba sklicevala tudi na ničnostni vzrok §. 281. št. 9, lit. a, k. p. r., češ da je v civilnem procesu bila odločilna jedino le okolščina, je li obtoženi uto najel brezpogojno, ali s pogojem, da mora objaviti svoj prihod na sejm. Drugi odstavek pri prisežnem obrazci je bil čisto nepotreben, tako da se tudi tedaj, če se je ta odstavek s krivo prisego potrdil, sklepati ne da, da je obtoženi nameraval koga poškodovati, ali pa sodnijo zapeljati.

Z rzsodbo c. kr. kasacijskega dvora od 28. maja 1880, št. 2630 se je odbila pritožba ničnosti.

Iz razlogov:

Odstavka prisežne formule si ne nasprotujeta kontradiktorično, zatorej se v rzsodbi nasprotje razviditi ni moglo. In če se tudi razdrobljenje jednotne glavne prisege odobriti ne da, je vzlic temu opravičen izrek, da je N. S. v lastnej svojej pravdi pred sodnijo pri-segel krivo prisego. Ako jednega odstavka z dobro vestjo priseči ni mogel, tako bi se k prisegi ne bil smel oglasiti, in če bi bil

pred sodnijo izrekel, da prisege tako, kakor je formulirana, priseči ne more, bi ga sodnija k njej ne bila pripustila.

Pri predložitvi v pravnej moči stoječe civilne razsodbe ne sme niti stranka, niti kazenski sodnik premišljevati, kateri odstavki prisege so važni ali odločilni, in kateri ne. Merodajna je samo prisega, kakor je formulirana po civilni razsodbi.

(Po „Gerichtshalle“.)

Zgodovina občinskih pašnikov sploh, in njih vpis v novo zemljiščno knjigo.

Ko se je v starodavnem času nekoliko ali več rodbin v kak kraj naselilo in si ondi svoje stalno stanovišče izbralo, posedli in prisvojili so si vse ondi ležeče, neobdelane zemlje; čez polovico prisvojene zemlje razdelili so si med sé po razmeri števila rodbin in delalnih moči; vsaka rodbina si je na odkazanem kosu postavila hišno in gospodarsko poslopje, ga obdelala, ter ga v vrte, njive in travnike spremenila. Selo imenovali so vas in skupino naseljencev občino, srenjo ali sosesko. Vso drugo neobdelano in prisvojeno zemljo prihranili so si v skupni užitek in posest. Tudi v srednjem veku nastane gruntne gosposke, zastopane po grajščinah, so svojim podložnim naseljencem, to je kmetom, katerih hišno in gospodarsko poslopje z drugim zemljiščem vred je bilo navadno neločljiva celota in v urbarijo z jedno urbarsko številko zaznamovano in pod to vpisano, prepustile kos neobdelane zemlje v skupni užitek in posest s tem namenom, da so zamogli s pašo rediti svojim kmetijam primerno živino in da jim ni bilo tako težko zemljiščni davek opravljati in tlako delati. Tako so nastali takoimenovani občinski, srenjski, soseskine pašniki.

Ker so se tamošnji naseljenci večjidel z živinorejo pečali, bili so jim pašniki neogibno potrebni in zarad tega velike važnosti. Občinski pašniki, kakor jih hočemo dalje imenovati, bili so v začetku podlaga kmečkemu blagostanju, ne le v gospodarstvenem, temuč tudi v pravnem oziru. Občinski pašniki z gojzdi vred bili so ob jednom in neločeno namenjeni navadnim občinskim potrebam, kakor tudi stranskim potrebam posameznih občinskih udov; izkazali so se ob jednom kot jedina in mnogovrstna vkupna last, katera je